

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 2Nt/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419010209
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Cviková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419010209.3

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky v konaní pred samosudkyňou JUDr. Dianou Cvikovou, v trestnej veci odsúdeného S. G., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, o návrhu matky odsúdeného na upustenie od výkonu uloženého ochranného psychiatrického liečenia ústavného, na verejnom zasadnutí konanom v Nových Zámkoch, dňa 06.11.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 447 odsek 1 Trestného poriadku sa návrh matky odsúdeného U. G., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom P., A. R. Č.. XX, na upustenie od výkonu ochranného psychiatrického liečenia ústavného, uloženého odsúdenému S. G., nar. XX.XX.XXXX S. Š., trvale bytom P., A. R. Č.. XX, trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3T/110/2018 z 13.12.2018, právoplatným dňa 13.12.2018, zamietla, pretože nie sú splnené podmienky podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/110/2018 z 13.12.2018, právoplatným dňa 13.12.2018, bol S. G. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody 7 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a tiež mu bolo uložené ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou podľa § 73 odsek 2 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona. Výkon ochranného liečenia bol u odsúdeného nariadený dňa 30.01.2019 v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, s jeho výkonom dosiaľ nebolo začaté.

Dňa 03.04.2019 bolo Okresnému súdu Nové Zámky doručené písomné podanie matky odsúdeného U. G., ktorým súd žiadala o zmenu rozhodnutia o ústavnej liečbe odsúdeného s poukazom na to, že odsúdený je úplne normálny, pracuje a negatívne veci na neho pochádzali od jeho otca a boli vykonštruované a keďže tento už zomrel, môže povedať pravdu.

Matka odsúdeného na výzvu súdu svoje písomné podanie doplnila tak, že žiada upustiť od výkonu ochranného liečenia u odsúdeného.

Podľa § 447 odsek Trestného poriadku o upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začiatkom rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykáciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie a s poukazom na ust. § 308 odsek 2 Trestného poriadku je matka odsúdeného osobou oprávnenou na podanie návrhu na upustenie od výkonu ochranného liečenia a z uvedeného dôvodu súd za účelom rozhodnutia o ňom nariadil vo veci verejné zasadnutie, na ktorom vypočul navrhovateľku, odsúdeného, vykonal znalecké dokazovanie a oboznámil listinné dôkazy.

Navrhovateľka zotrvala na písomnom návrhu na upustenie od výkonu ochranného liečenia u odsúdeného a doplnila, že návrh podala preto, že usúdila, že je to inak, ako si v minulosti s manželom mysleli a teraz si myslí, že syn má celkom dobré názory. Podľa navrhovateľky sa s odsúdeným v minulosti málo rozprávali, teraz je tomu inak, jej syn nie je v takom stave, ako bol v minulosti a ona možno iba zo zotrvačnosti, keď bola s manželom, si myslela, že len ona má pravdu. Pripustila, že ona a jej manžel boli provokatívni, manžel medzitým zomrel a veci sa dali samé do poriadku. K jej tvrdeniu v písomnom návrhu, že obvinenia odsúdeného vykonštruovala, uviedla, že s manželom syna provokovali a preto sa nečuduje, že tento stratil nervy. Uviedla tiež, že nevie o diagnóze, ktorá bola odsúdenému stanovená a následne na otázku, z akého dôvodu je preto presvedčená, že odsúdený nepotrebuje liečbu, uviedla, že si to myslí preto, že syn sa správa tak isto ako v minulosti a jej manžel vyrábal konfliktné situácie. Tiež uvádzala, že návrh v tejto veci formulovala spoločne so synom.

Odsúdený s návrhom svojej matky vyjadril súhlas a vypovedal, že v minulosti absolvoval niekoľkokrát psychotesty a také isté absolvoval aj u znalcov, takže vie, čo v psychotestoch uvádzal a znalci napriek tomu skonštatovali iný výsledok. Uviedol, že má vedomosť o tom, že mu znalci diagnostikovali duševné ochorenie, a to schizofréniu, k tomu sa však vyjadriť nevie, pretože nie je lekár, ale si nemyslí, že má takýto problém, keďže bol zamestnaný ako vodič, chodil do Nemecka, musel vybavovať veci a dávať pozor, a to by nezvládol, keby mal takú chorobu. Tvrdil, že v minulosti mal konflikty iba so svojim otcom, pretože ten bol konfliktný. Odsúdenému boli následne položené otázky v nadväznosti na obsah písomného psychiatrického posudku, na ktoré odpovedal tak, že v minulosti ešte v Nemecku sa stalo, že ho zamkli v izbe a púšťali mu plyn a studený vzduch, pričom tam počul matku a brata, ale nevie vysvetliť, ako to vzniklo, pretože oni tvrdia, že tam neboli. Dôvodil, že sa to stalo iba raz, pokiaľ by mal nejaké vidiny, tak by sa to zopakovalo, ale vtedy to tam naozaj niekto musel zaranžovať, keďže nikto nevyvrátil, čo sa tam vtedy stalo. Tiež vypovedal, že pred znalcom uvádzal, že jeho matka s ním chcela súložiť a hladkala ho s tým, že sa to stalo iba raz, ešte aj bežala za ním do izby a dobíjala sa za ním, nikdy viac sa to potom už nestalo. Tvrdil, že matka sa mu neskôr aj priznala, že jej vtedy niečo bolo a možno iba on niečo zle pochopil. Tvrdenie, zaznamenané v znaleckom posudku, že videl svoju matku lietať, označil za nepravdivé s tým, že to si znalec vymyslel, keďže to nepovedal ani obrazne.

Už vyššie citovaným trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/110/2018 z 13.12.2018 a právoplatným dňa 13.12.2018, bol S. G. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona na to skutkovom základe, že

dňa 04.06.2018 v čase približne o 14:30 h, kedy sa nachádzal v rodinnom dome, situovanom na Ulici A. R.Á. Č.. XXXX/XX v obci P., po tom, ako sa pohádka s poškodenou U. G. kvôli peniazom, ktoré mu táto odmietla na jeho žiadosť dať, sa vyhrážal smrťou svojej matke - poškodenej U. G. a svojmu otcovi - poškodenému O. G. slovami, že „im do rána podreže krk“, čo naznačil aj rukou priloženou k svojmu hrdlu, v dôsledku konania ktorého vzbudil u poškodenej U. G., narodennej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. R. Č.. XXXX/XX, P. a u poškodeného O. G., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom A. R. Č.. XXXX/XX, P., dôvodnú obavu o ich život a zdravie.

V predmetnom trestnom konaní bol podaný znalecký psychologický posudok aj na osobu odsúdeného, pričom znalec dospel k záveru, že materiál psychologického vyšetrenia svedčí pre prítomnosť paranoidného syndrómu psychotickej kvality, jeho osobnosť je chorobne zmenená prítomnosťou zmieneného paranoidného syndrómu s charakteristickou podozrievavosťou, vzťahovačnosťou a s presvedčením o neustálej ohrozenosti zo strany svojho okolia a znalec skonštatoval, že z titulu duševnej poruchy je odsúdený nebezpečný pre svoje okolie a jeho stav si vyžaduje psychiatrickú intervenciu ústavnou formou.

V označenej trestnej veci bol skúmaný aj duševný stav odsúdeného, pričom znalec psychiater v podanom znaleckom posudku dospel (a v podstate nezávisle od záverov znalca psychológa) k záveru, že odsúdený trpí poruchou s bludmi a z psychiatrického hľadiska je jeho pobyt na slobode nebezpečný s tým, že je potrebné uložiť mu ochranné liečenie ústavnou formou.

Podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Z vyššie citovaného ustanovenia Trestného zákona vyplýva, že upustiť od výkonu už právoplatne uloženého ochranného liečenia možno iba za podmienky, že pred jeho začiatkom zaniknú okolnosti, pre ktoré bolo uložené. Z uvedeného je zrejmé, že nevyhnutne musí nastať zmena okolností, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie o uložení takého ochranného liečenia. Z povahy ochranného liečenia ako ochranného opatrenia, ktorého účelom je ochrana spoločnosti výlučne prostriedkami špeciálnej prevencie a pomoci osobám postihnutým duševnou poruchou, pritom vyplýva, že taká zmena musí nastať prioritne vo sfére zdravotného stavu osoby, ktorej bolo také ochranné liečenie uložené, a to výlučne formou zlepšenia jej zdravotného stavu natoľko, že nie je potrebná nútená intervencia výkonom uloženého ochranného liečenia. Právny poriadok tak predpokladá pozitívne zmeny v zdravotnom stave takej osoby, či už v dôsledku dobrovoľne absolvovanej liečby (t.j. bez núteného výkonu ochranného liečenia), postoj osoby k vlastnému zdravotnému stavu v nadväznosti na schopnosť tento korigovať, angažovanosť príbuzných v tomto smere a pod., nevyhnutne však v nadväznosti na povahu konkrétneho duševného ochorenia. Postup podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona však rozhodne neslúži a nemôže slúžiť na púhe preskúmavanie zákonnosti, dôvodnosti alebo vhodnosti právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní uloženého ochranného liečenia, t.j. bez toho, aby nastala zmena vyššie uvedených skutočností. Účelom ochranného liečenia je totiž tak, ako je vyššie uvedené, nielen špeciálny preventívny účinok vo vzťahu k osobe páchatelia, ale aj zaistenie ochrany spoločnosti týmto osobitým spôsobom. Z hľadiska vyhodnotenia, či uložené ochranné liečenie je potrebné alebo nie, je preto irelevantný výlučne vlastný úsudok osoby, ktorej bolo uložené s tým, že táto výkon ochranného liečenia nepovažuje za potrebný, resp. výkon ochranného liečenia považuje za obmedzujúci vo vzťahu k vlastným rozhodnutiam vo svojom osobnom živote.

Z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu v prejednávanej veci súd zistil, že odsúdenému S. G. bolo ochranné psychiatrické liečenie uložené podľa § 73 odsek 2 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona ako reakcia na ním dňa 04.06.2018 spáchaný prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona. Jedným z podkladov pre rozhodnutie o uložení takého liečenia boli jednak závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý u odsúdeného skonštatoval trvalú poruchu s bludmi a jednak tiež závery znaleckého psychologického posudku, osobitne konštatujúce rovnakú diagnózu. Z oboch znaleckých posudkov vyplýva, že ide o trvalé duševné ochorenie, vyžadujúce si lekársku intervenciu formou ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou. Súd na základe vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že vo vzťahu k okolnostiam, ktoré v trestnom konaní odôvodnili uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavného odsúdenému S. G., nestala zmena žiadnych okolností, pre ktoré bolo uložené. Je nepochybné, že odsúdený od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody dobrovoľne neabsolvoval žiadnu psychiatrickú liečbu, z jeho vyjadrení na verejnom zasadnutí vyplýva absolútna absencia chorobnosti jeho stavu a súd nemal preukázanú ani osobitnú zmenu v postoji matky odsúdeného k otázke preukázateľne znaleckými posudkami skonštatovanej diagnóze odsúdeného, o ktorej táto dokonca podľa vlastného vyjadrenia ani nemá vedomosť. Na tomto základe je preto vylúčené konštatovanie, že by toho času odpadli okolnosti, ktoré odôvodnili uloženie ochranného liečenia odsúdenému vyššie citovaným trestným rozkazom. Rovnako upustenie od výkonu uloženého ochranného liečenia v uvedenej forme nemôže odôvodniť ani odsúdeným a jeho matkou tvrdený aktuálny stav ich vzájomného vzťahu a spolužitia bez prítomnosti akýchkoľvek konfliktov, keďže nebezpečnosť odsúdeného pre spoločnosť z dôvodu zistenej duševnej poruchy nebola konštatovaná a limitovaná iba na okruh jeho blízkych príbuzných, ale všeobecne. U odsúdeného diagnostikovaná duševná porucha je pritom podľa znaleckých posudkov trvalým duševným ochorením, k manifestácii prejavov ktorého aj v minulosti u odsúdeného nedochádzalo kontinuálne, t.j. stále, ale predovšetkým v situáciách, ktoré odsúdený vyhodnotil ako nastavených proti jeho záujmom (strana 25 znaleckého psychologického posudku). Z obsahu písomného návrhu navrhovateľky v prejednávanej veci ako aj vyjadrení matky a odsúdeného na verejnom zasadnutí pritom vyplýva, že tento postup podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona odôvodňovali v podstate výlučne popieraním Okresným súdom Nové Zámky v trestnom rozkaze sp.zn. 3T/110/2018 právoplatne konštatovaných skutkových okolností s tým, že trestný čin odsúdeného sa ani nestal a trestné konanie bolo výsledkom prístupu už toho času nebohého otca odsúdeného. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje tak, ako je vyššie už uvedené, že konanie o upustenie od výkonu uloženého ochranného liečenia neslúži na preskúmavanie právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým bolo ochranné liečenie uložené a takáto revízia právoplatného rozhodnutia súdu je neprípustná s tým, že súd je povinný posudzovať iba to, či došlo k zmene okolností rozhodujúcich pre výkon ochranného liečenia. Z tohto hľadiska súd na základe vyššie uvedených skutočností a bez potreby vykonať akékoľvek ďalšie dokazovanie v tomto smere dospel k záveru, že k zmene týchto

okolností nedošlo, keďže zdravotný stav odsúdeného si nevyhnutne vyžaduje lekársku intervenciu a bez tejto riziko pre spoločnosť ako aj osobu samotného odsúdeného, ktoré bolo dôvodom pre uloženie ochranného liečenia, nepominulo. Z týchto dôvodov podľa názoru súdu na upustenie od výkonu ochranného liečenia nie sú splnené podmienky podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona.

S poukazom na hore uvedené skutočnosti súd návrh matky odsúdeného zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť na súde, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje a to do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.